

Tractatus De Pensionibus Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio XLVII. Imolensis Decanatus, 27. Maij 1652. Quomodo probetur iuspatronatus, modus vacationis, valor beneficij, & quod non obliget ad residentiam si iuspatronatus pluribus cedetur. Cessio ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

4 censetur, dum presentatus quoque fuit ab Ascanio, ex antecedenti presentatione Mitæ ultimo loco prædefuncti, constituto in quasi possessione præfentandi, quæ Bernardino suffragatur, ac eundem reddit immunem ab ulteriori verificatione descendentiæ à fundatore, seu ab antiquioribus patronis, ut respondit Rota coram Seraph. dec. 1334. num. 8. coram Gregor. decif. 146. n. 2. p. 1. coram bon. mem. Vrgell. decif. 100. num. 4. & in decif. 146. n. 2. p. 1. rec. in aliis relatis in *Hortana iurispatronatus* 15. Ianuarij 1649. in §. cum enim Franciscus, coram Me.

5 Neque vrget, quod Lucretia ex linea Aurelij senioris neptis Ioan. ex Aurelio iuniore, olim præfentauerit Ascanium, cuius proinde partem dimidiam ab hoc patronatu videtur excludere, si ratio quoque habeatur Panthasila fororis, alias cum eodem Ascanio in ultima vacatione ad præfentandum admiffa. Quia eadem Lucretia ab anno 1609. diem suum clausit extremum, nec vllibi constat liberos suscepisse, adeoque non præsumitur eos reliquisse superstites, ut probat text. in *lex factio*, §. si quis autem, ibique Caltr. num. 2. ff. ad Senat. Consul. Trebell. notat. Cuman. in l. is potest, ff. de acquir. hered. ibique Alex. num. 15. Iaf. num. 58. Surd. conf. 1. num. 6. Rot. coram bon. mem. Vrgell. decif. 438. num. 4. & in aliis adductis in Bonon. fideicommissi 28. Iunij 1651. in §. etenim, coram R. P. D. meo Celso, quod Iphius vero maritus (esto quod fuerit hæres ab ea institutus) in huiusmodi patronatu mixto, uti sanguinis qualitate destitutus, ius successionis obtinere non potuit, ut notat Ioannes Andr. in addit. ad Specul. in rubr. de feudis col. 2. vers. propter hoc. Parif. conf. 48. num. 18. lib. 4. Rot. in Arcina capellania 1. Iunij 1584. coram Bubalo, & in Florentina parochialis à Sala 10. Iunij 1633. coram bon. mem. Card. Panzirolo, in §. quibus sic firmatis.

7 Expresserat quoque in literis vacationem per obitum Iacobi successisse, eamque iustificat non solum ex fide obitus, alias pro probatione legitima in hoc Tribunali recepta, in vna scilicet Terulen. beneficij 7. Iunij 1620. coram bon. mem. Manzanedo, & in annis pluribus relatis in Burgen. beneficiorum 26. Iunij præteriti, coram R. P. D. meo Celso, sed etiam ex confessione partis aduersæ eodem iure vacationis ad Decanatum aspirantis, ut dixit Rot. coram Agid. dec. 268. & 596. coram Puteo dec. 17. n. 1. lib. 3. coram Mantica. decif. 132. num. 1. & in aliis relatis in Maioricens. beneficij 4. Aprilis 1650. coram R. P. D. meo Albergato.

9 Ex qua pariter aduersæ partis confessione probatur valor fructuum Decanatus in summa ducatorum 60. auri de Camera per non excessum à Bernardino narratus, Garz. de benef. part. 5. cap. 3. n. 208. Rot. coram Buratt. decif. 300. num. 7. & coram bon. mem. Vrgell. dec. 237. n. 6. & in dec. 101. n. 7. p. 1. rec.

10 Denique valor Beneficij prius obtenti in summa duc. 24. auri de Camera pariformiter expressus in literis, ex testium depositione benè concluditur, dum qualifqualis probatio ad hunc effectum sufficiens reputatur iuxta decif. Agid. 683. circa finem, Greg. 78. n. 4. & in aliis relatis in Placentina beneficij

11 11. Decembris 1647. coram bon. mem. Arguelles; Idem pariter beneficium obtentum, neque animarum curam habere annexam, nec residentiam requirere personalem, non solum ex iuris præfumpcio- ne concluditur, de qua Rot. penes Agid. decif. 676. & in decif. 17. num. 1. part. 1. diuers. & coram Greg. dec. 89. num. 1. & dec. 108. n. 2. & latè probat Gonzal.

12 ad reg. 8. Cancell. glos. 6. num. 91. sed ex actu quoque visitationis, quo recensetur tantummodo onus

Decif. Rot. Rom.

celebrandi Missam singulis hebdomadis, personalem regulariter residentiam non inducens, cum per alium valeat adimpleri, si obligatio specialis iniuncta non fuerit celebrandi per femetipsum, ut respondit Rot. in *Tridentina Canonica* 21. Aprilis 1608. coram Iusto, & in *Romana capellania* 19. Martij 1586. & 23. Ianuarij 1589. coram recol. mem. Card. Pamphilio, & in aliis relatis in vna *Maceraten. capellania* 1. Iulij 1647. coram Me. Et ita altera tantum, &c.

R. P. D. VEROSPIO Imolensis Decanatus,

Lunæ 27. Maij 1652.

Ad cap. 157.

ARGUMENTVM.

Quomodo probentur iurispatronatus, modus vacationis, valor beneficij, & quod beneficium sit exemptum à residentia. Si iurispatronatus pluribus cedatur, cessio intelligitur facta pro aquis portionibus: qualitas hæreditaria in iurepatronatus mixto quomodo intelligatur. Ius accrescendi seu non decrescendi locum habet in iurepatronatus.

SVMMARIVM.

- 1 Iurispatronatus probatur ex Literis Summi Pontificis in quibus illud reservatur.
- 2 Probatur iurispatronatus ex pluribus presentationibus spatio centum annorum continuatis & effectuat.
- 3 Vacationis modus probatur ex impetratione aduersarij illum enunciantis.
- 4 Valor beneficij probatur ex confessione aduersarij in suo rescripto.
- 5 Item probatur ex testium depositionibus.
- 6 Exemptio à residentia per solam iuris præfumptionem probatur.
- 7 Onus celebrandi Missas non concludit perneceffe residentiam.
- 8 Iurispatronatus hæreditarium mutari potest in gentilitium.
- 9 Iurispatronatus reservatum pro successoribus suis est mixtum.
- 10 Iurispatronatus pluribus cessum intelligitur pro portionibus equalibus.
- 11 Filium vocatus ad iurispatronatus proprio nomine cum patre concurrat cum eo.
- 12 Ius accrescendi seu non decrescendi locum habet in iurepatronatus.
- 13 Iurispatronatus pro certis partibus cessum fratri & descendentibus suis pro illis partibus est gentilitium.
- 14 Filiatio probatur ex fide Parochi.
- 15 Item ex actibus filiationem importantibus.
- 16 In iurepatronatus mixto sufficit qualitatem hæreditariam deduci à primo fundatore mediante persona antecessorum, licet non ab ultimo patrono præmortuo.
- 17 Extraneus non potest acquirere iurispatronatus in præiudicium vocatorum ex pacto & prouidentia fundatoris.
- 18 Presentatio qua non fuit effectum sortita attendi non debet.
- 19 Petitorium in continenti iustificatum excludit & absorbet possessorium.

DECISIO XLVII.

Dignitatem Decanatus per obitum Iacobi Mitæ de mense Maij vacantem in Diocesi Imolenſi Bernardinus Portius à Sanctiſſ. D. N. obtinuerat, literasque Apoſtolicas pro aſſecutione ipſius expedierat, quas ſanè literas in omnibus eſſe iuſtificatas, adeoque exequendas reſpondit Rota coram Me ſub die 1. Decembris præteriti; eidem præterea prouiſo immiſſionem decernendo, quam deciſionem hodie confirmandam eſſe decreuit; Quoniam idemmet Bernardinus omnia Summo Pontifici expoſita, veritati oſtendit eſſe innixa. † Qualitatem ſcilicet patronalem Decanatuſ annexam ex eiſdemmet literis ſan. mem. Iulij II. ad fauorem familiæ de Sellis reſeruantibus patronatum, vt aliàs

2 Rota conſuit in deciſ. 614. num. 2. part. 5. † concurrentibus præſertim pluribus præſentationibus metam annorum centum excedentibus, ac per obitum antecſſoris plenum effectum ſortitis in ſucceſſore ſucceſſiue præſentato, iuxta conſ. Federic. de Sen. 344. n. 3. & latè deductum fuit in Piſcien. beneficij 11. Martij 1648. coram R. P. D. meo Celſo, confirmata 21. Aprilis 1651. coram R. P. D. meo Rojas: †

3 Diem quoque vacationis, ac modum ex fide obitus Iacobi antecſſoris, & aduerſæ partis confeſſione, ab eodem vacationis fonte ius proprium deducenſis, vt ponderauit Rot. in deciſ. 232. num. 2. part. 5. recent. coram Caval. dec. 5. n. 3. & in Narnien. iuriſ. patronatus 13. Maij 1633. coram Reuerendiſſ. D. meo Decano, & in Burgen. Beneficiorum 26. Iunij præteriti coram R. P. D. meo Celſo, & in Maioricen.

4 Beneficij 4. Aprilis 1650. coram R. P. D. meo Alberгато. Ex qua pariter confeſſione partis aduerſæ valorem beneficij in ducatis 60. narratum eundem redditum non excedere benè concludit, vt reſpondit Rota in Bonorien. Canoniciatus 24. Maij 1591. coram recol. mem. Cardinali Pamphilio rel. per Garz. de benef. 11. part. c. 1. n. 70. & in Tridentina beneficij. 8. Nouemb. 1593. coram Penia rel. per eundem Garz. 6. p. verſ. 2. n. 216. & in Abulen. beneficij 26. Iunij 1596. coram Litta, eadem 6. part. cap. 2. n. 47. & in alijs relatis per eundem Garz. 5. part. cap. 3. n. 28. †

5 Provt etiam obtentorum reddituum ex diſpoſitione teſtium, vt reſpondit Rot. in Corduben. præſtimiorum 13. Ianuarij 1586. coram Bubalo relata per eundemmet Garz. 5. part. cap. 3. num. 199. †

6 Eaque qualitate reſidentiaſ personalis deſtituta, & ab animaſ rum cura omnino exempta non ſolum ex præſumptione iuris de qua Gonzal. ad reg. 8. gloſ. 6. num. 91. Staphil. de lit. grat. p. 2. in tit. de qual. & ſtat. beneficiorum in princ. Rebuff. in prax. ſub tit. ſecularium beneficiorum quoduplex n. 11. Rot. deciſ. 699. n. 3. part. 2.

7 recent. † ſed etiam ex viſitationis actu, onus celebrandi Miſſam tantummodo enunciantis, ac perſonalem proinde reſidentiam excludentis, dum per alium regulariter poteſt adimpleri, niſi illud fuerit ipſi ſpecialiter demandatum, vt pluribus relatis iuribus, & auctoritatibus reſpondit Rot. in vna Maceraten. Capellania 1. Iulij 1647. coram Me.

Hæc nullatenus inſciebantur à Hieronymo Aduerſario in hac dubij propoſitione oppugnante tantummodo narratiuam præſentationis per Bernardinum à maiori ſeu dimidia ſaltem patronorum parte reportatæ, quam tamen DD. cenſuerunt nihilominus eſſe iuſtificatam: †

8 Qualitas enim hæreditaria in hoc patronatu ex aduerſo prætenſa, exinde excluditur, quod mixta ab initio naturam aſſumpſit, vel ſaltem octo reſpectu partium hæreditariam qualitatem, ſi quam forte obtinebat

immutauit in gentilitiam, provt ſecundum etiam iuris diſpoſitionem poſſe contingere reſpondit Rot. in deciſ. 675. n. 2. ad finem, part. 1. rec. & in pluribus relatis in Feſulana beneficij 15. Decembris 1646. coram R. P. D. meo Bichio, & 24. Martij 1651. coram Eminentiffimo D. Cardinali Corrado: †

Reſeruatum quippe fuerat ab initio pro ſucceſſoribus ſuis, adeoque pro hæredibus tantum ſanguinis quaſitum fuit, ac conſequenter mixtum, iuxta deciſionem Buratt. 647. num. 2. & 4. deciſ. 679. num. 4. & in deciſ. 267. num. 3. & 6. part. 6. recent. & in Florentina parochialis de Sala 21. Aprilis 1632. coram Queipo, & 10. Iunij 1634. coram Cardinali Panziolo: †

Idemque patronatus æquis portionibus ceſſerat Iacobo de Sellis, Alexandro eiufdem filio, atque Caſſiano ex huius perſona nepoti, dum omnes continuata oratione per propria nomina in reſeruationis literis leguntur admiſſi, ad text. in l. nonnunquam, ff. ad Trebell. & gloſ. vlt. in l. fin. C. de impuber. & not. ibi DD. & in terminis Patronatus tradit Peregr. conſ. 32. n. 13. lib. 1. Lotter. de re benef. lib. 2. quaſt. 11. num. 128. Rot. coram Buratt. deciſ. 481. num. 1. †

Tunc enim filius vocatus proprio nomine vna cum patre, non autem ordine ſucceſſiuo concurrat, ſecundum Intrigl. de ſend. quaſt. 47. num. 49. Reſental. eod. tract. cap. 9. concl. 66. num. 26. Afflict. deciſ. 393. Rota deciſ. 435. num. 9. part. 1. recent. & coram bon. mem. Vrgell. deciſ. 438. n. 2. & 6. †

Mortuo verò Iacobo altero ex patronis, eiufdem portio vnciarum quatuor per ius accreſcendi, ſeu non decreſcendi in patronatu militans fauore ſuperſtitum, Alexandro filio, atque Caſſiano nepoti delata fuit pro vitijs, vt notat Lambert. de iure patron. lib. 1. p. 2. q. 4. art. 5. n. 2. Roch. eodem tract. in verbo ius n. 10. verſ. ex iſta concluſione, Bellon. de iure accreſcendi quaſt. 48. n. 6. Pariſ. conſ. 58. num. 20. lib. 4. Rot. deciſ. 217. num. 8. part. 6. rec. & poſt Viuian. de iure patron. deciſ. 76. & deciſ. 78. num. 1. Provt etiam altera Alexandrij portio ſex vncias includens, dum è viujs exceſſit, à ipſius filijs æquis portionibus deuenit, Hieronymum ſcilicet, Aurelium, atque Caſſianum, & quæ vncias octo, quas tunc temporis obtinebat titulo donationis Aurelio fratri conceſſit pro ſe, ac deſcendentibus ſuis, videlicet ſanguinis, ac conſequenter g. n. l. titium patronatum in eadem rata conſtituit. Bald. conſil. 373. num. 4. lib. 1. Roch. de iure patron. in verbo ipſe, vel is, num. 72. verſ. quando quis acquiſiſſet. Rota in Florentina iuriſ. patronatus à Ricafolis. 10. Martij 1603. coram Lancell. & coram Buratt. deciſ. 183. num. 21.

Dum itaque Bernardinus præſentationem ſuam deducit, non ſolum ab Aſcanio Iacobi filio, qui Hieronymi nepos exiſtit, vnicamque vocem ex ipſius perſona dinumerat, ſed etiam Iacobo Philippo, filio Lauræ, mediante perſona Ioannis deſcendentis ab Aurelio, qui à Caſſiano fratre vncias octo titulo donationis receperat, & duarum reſpectu vnciarum ex propria perſona Alexandro parti ſucceſſerat, videtur proinde plenè iuſtificatæ præſentationem ſuam à maiori parte patronorum conceſſiſſe, dum ex parte Aſcanij vnicam vocem, et parte verò Iacobi Philippi decem omnino connumerat; Ipſum verò Iacobum Philippum, Lauræ filium extitiſſe, concludit non ſolum ab Inſtrumento legitimæ ex hæreditate Lauræ matris ipſius perſonæ, in ſummario præterita poſſeſſionis exhibitæ, ſed etiam ex fide Parochi, de ipſius filiatione attentiſſe, ac eam proinde probantis, dum ex prædicto legitimæ Inſtrumento adminiculata dignoſcitur, iuxta conſ. Surd. primum n. 45. Rot. deciſ. 132. num. 21. part. 1.

p. 2. recent. & in aliis relatis coram Buratt. *decis.* 709. num. 5. Et Lauram matrem originem traxisse à Ioanne filio Aurelij, rectè deducitur tum ex testamento eiusdem Ioannis, quo Aurelij filius enunciatur, eidemque Lauræ filia dos legatur, quam etiam ex altero testamento Aurelij, filij Ioannis, Lauram sororem in certa portione substituente Lucretiæ filia, si sine filiis decessisset, ac denique ex Instrumento quietantiæ dotis receptæ, ipsammet Lauram filiam Ioannis, ac sororem Aurelij recentente.
 15 † Ex quibus sanè enunciatiuis dotis, legato, eiusque solutione, filiatio Ioannis ex Aurelio, Lauræ verò ex Ioanne abundè remanet iustificata, dum actus prædicti filiationi conveniunt ad text. in cap. *series de testam.* & notant ibi communiter DD. *Surd. conf.* 1. n. 46. & *decis.* 145. n. 14. cum aliis relatis in *Romana fideicommissi de Carpiaris* 23. *Januarij* 1651. in §. 1. coram Me.
 16 Neque obesse Iacobo, seu Lauræ qualitas hæreditaria deficiens respectu Ioannis patris ac Aui respectu, quæ tamen in hoc patronatu mixto protrata superius expressa concurrere debuisset, ut respondit Rot. *dec.* 267. n. 6. p. 6. rec. satis enim censetur, ut eam à primo fundatore, mediante antecessorum persona, deducat, non autem ab ultimo patrono præmortuo, ut notat Pinell. in l. 1. part. 3. n. 91. C. de bon. mater. *Peregr. conf.* 34. num. 1. vol. 1. & *consil.* 19. num. 1. vol. 2. *Surd. conf.* 63. num. 21. Card. Mant. de *ta-* *cit. lib.* 23. tit. 3. n. 1. & 44. Clar. in §. *fendum* q. 9. n. 5. & *quæst.* 40. *vers.* *facienda est ergo generalis regula*, Rot. in *Florentina Parochialis à Sala* 10. *Iunij* 1631. coram Cardinali Panziccolo in §. *denique non obstat*, & in *Aquilana capelle* 17. *Febr.* 1614. coram Pirouano.
 Non etiam maiores patronorum voces excludit Hieronymus in persona Bernardini, ex præsentatione, quam ipse obtinuit, tum à Petro Hectore, Testamentario hærede Ascanij, filia Andrea, tum à Laura de Laulis, hærede pariter testamentaria Lucretiæ, Aurelij proneptæ, tum denique à Magdalena, cæterisque filiis Ioannis Baptistæ, qui patrem habuit Hieronymum Iuniorem, senioris Hieronymi nepotem, ex persona Andrea, siquidem præsentatio, siue Petri Hæctoris, siue Lauræ connumerari non debet in hoc patronatu, vel mixto, vel saltem octo respectu vnciarum effecto gentilitio, mediante donatione Cassiani in Aurelium fratrem, pro se, ac descendentibus suis collata, dum uterque extraneus existit, ac requisita sanguinis qualitate destituitur, † nec proinde acquirere poterunt patronatus in præiudicium Lauræ, matris Iacobi Philippi, ex pacto & providentia primi fundatoris ad illud vocata, ut not. *Parif. conf.* 48. num. 9. *lib.* 4. *Surd. conf.* 63. num. 15. *lib.* 1. Clar. in §. *fendum* q. 40. *vers.* *facienda est igitur generalis regula*, Lotter. de *re benef.* *lib.* 2. q. 11. num. 42. Rot. *dec.* 267. n. 6. part. 6. rec. Altera verò præsentatio obtenta à Magdalena, cæterisque filiis Ioannis Baptistæ, in unica tantum voce consistit, proveniente à Hieronymo, filio Alexandri, cui in vnciis tantummodo duabus successe-
 17 rat, quarum alteram habet Ascanius nepos quoque Andrea, qui Bernardinum præsentavit.
 Neque Petro Hectore, ac Lauræ suffragari poterit quasi possessio ab altero quæsitæ de anno 1608. dum præsentavit Ascanium, filium Iacobi, ab altera verò de anno 1640. dum consensit præsentationi subsecutæ in fauorem Iacobi Mitæ, ultimo loco prædefuncti, quasi inde videantur constituti in quasi possessione præsentandi, quæ in hac vacatione
 18 ipsis quoque debeat suffragari, per text. in cap. *sultationibus, de inrepatr.* † Præterquam enim hæc

ultima præsentatio effectum sortita non fuit, ut constat ex sententia Ordinarij, in præsentii summario exhibita, ea non obstante gratiam Apostolicam in fauorem alterius exequentis, adeoque in præsentii vacatione attendi non debet, ut tradit Mant. de *ta.* *lib.* 12. tit. 4. n. 8. cum aliis relatis in *decis.* 286. n. 10. part. 5. rec. & in *decis.* Butatr. 886. n. 5. Hæc quasi possessio quatenus ex præfatis actibus fuisset utrique quæsitæ, in præsentii vacatione ipsis prodesse non poterit, cum ex duobus Instrumentis reservationis scilicet, ac donationis qualitas mixta, seu gentilitia huic patronatui probetur annexa; utrumque excludens tanquam extraneum; † adeoque proprietas incontinenti iustificata, ac petitorium in proposito casu absorbeat possessorium, ut respondit Rot. in *decis.* 167. n. 8. p. 2. *diuers.* & penes Viuiam. de *inrepatr. dec.* 18. n. 7. & 8. & in *Comen. capella* 27. *Aprilis* 1648. coram Reuerendiss. D. meo Decano, & in *Balneoregien. iuris patronatus* 9. *Decemb.* 1650. in *fin.* & in *Asculana iuris patronatus* 10. *Martij* sequentis anni, coram Eminentiss. D. C. Otthobono. Et ita utraque, &c.

R. P. D. V E R O S P I O

Leodien. Canonicatus.

Veneris 11. Decembris 1554.

Ad part. 2. cap. 4. §. 1. & 2. & de pension. cap. 49.

A R G V M E N T V M.

Locum esse declaratoriæ pœnarum, & censurarum comminatarum propter inobedientiam, quæ non tollitur ob solam protestationem de obtemperando, quia ultra simplicem patientiam requiritur aliquis actus positivus obedientiæ.

S V M M A R I V M.

- 1 Nuncio Publico in iis quæ eius officium concernunt, fides adhibenda est.
- 2 Contra Capitulum ratione inobedientiæ laxari potest interdictum servatis prius terminis requisitis.
- 3 Quando ultra simplicem patientiam actus aliquis positivus requiritur ad obediendum, tum simplex patientia non sufficit ut quis obedire dicatur.
- 4 Ad evitandam inobedientiam in re illiquida debet fieri depositum partis liquide, & subsequi oblatio residui, postquam liquidatio facta fuerit.
- 5 Ut declaratoria laxetur debent præcedere intimationes personales.
- 6 Fallit si non tutus sit accessus.
- 7 Non tutus accessus quomodo probetur.

D E C I S I O XLVIII.

Pœnâ declaratoriâ mulctandum esse Petrum de Marcellis, necnon interdictum contra Capitulum oppidi Tongronens, relaxandum fore hodie Rota decrevit coram Me recedendo à decisione præterita utrumque denegante, siquidem comminatio Censurarum ex productione mandati dignoscitur ibidem inserta & ipsius quoque intimatio mandati personaliter bis facta Capitulo desumitur ex attestatione notarij in illis partibus executoris vice

G 4 fungentis,